

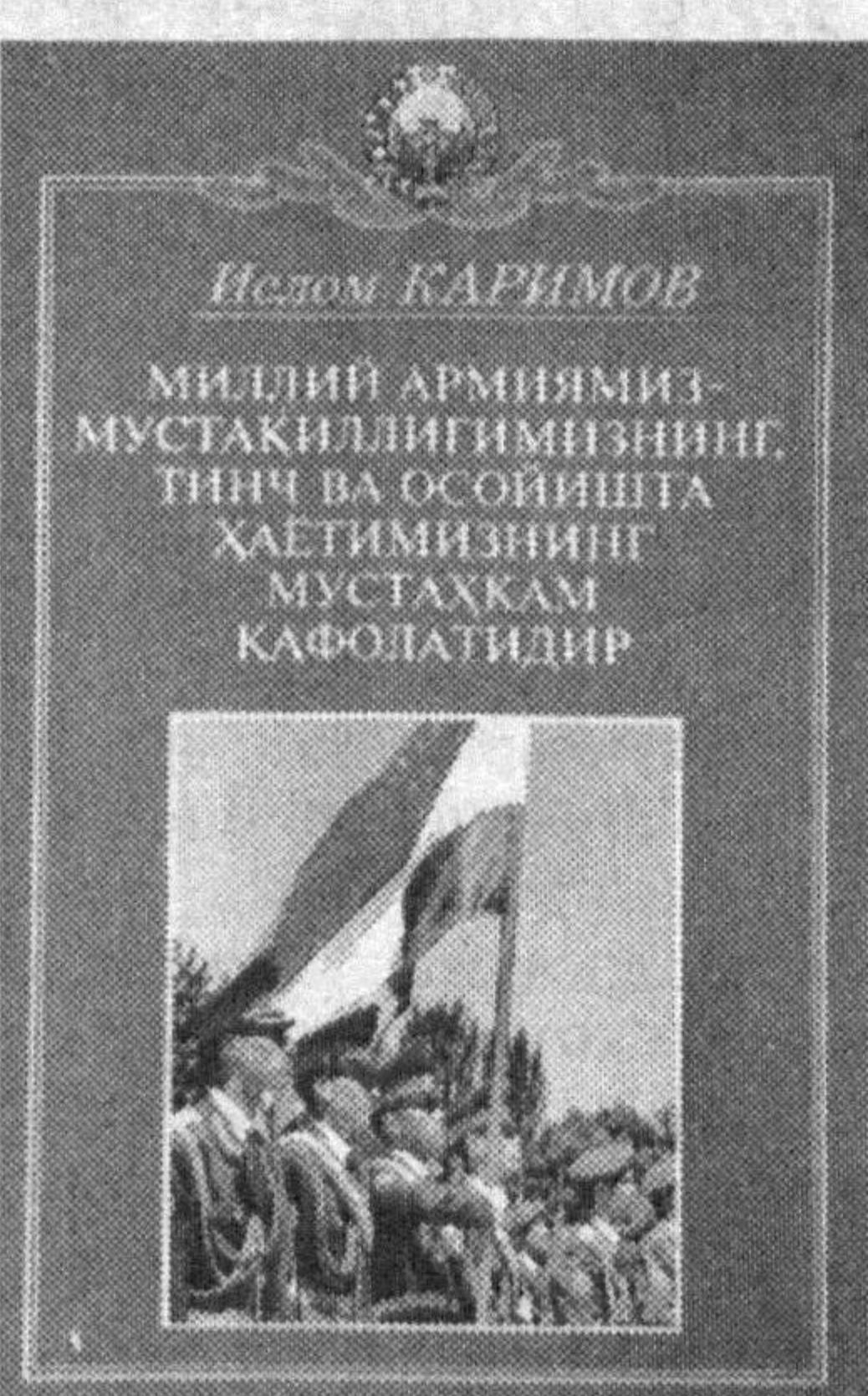
ПРЕЗИДЕНТНИНГ ЯНГИ КИТОБИ

Ўзбекистон Президенти, Куролли Кучлар Олий Баш Кўмандони Ислом Каримовнинг куни кечаси «Ўзбекистон» нашрни тида чот этилган «Миллӣ армиямиз - мустақилигимизнинг, тинч ва осоишига хәтиимизнинг мустахкам қафолатидир» деб номланган рисоласида миллий армиямизнинг мустақилик Ватанимиз тараққиётидаги ўрни, унинг ташкил топиш тарихи, Куролли Кучларимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар жараёни атрофлича таҳлил этилган. Армияда аскар ва офицерлар орасида олиб бориладиган маънавий-маърифий ишларнинг мазмун-моҳияти ҳакида янги қарашлар илгари суриглан.

Маълумки, ҳавфсизлик ва барқарорликка таҳдид, солувчи ҳавфхатарлар тобора кучайиб, ҳалқаро террорчилик ва экстремизм ҳавфи ортиб бораётган бугунги мураккаб дунёда замонавий талабларга тўлиқ жавоб берадиган, Ватанимиз мустақилиги, ҳалқаримиз тинчлиги, сарҳадларимиз даҳлозлигини ишончли химоя килишига қодир бўлган миллий армияни шакллантириш вазифаси мухим аҳамият касб этилган. Китобда ана шу долзарб масалани ҳал этиш йўллари кенг очиб берилган.

Ушбу рисолада давлатимиз раҳбари миллий армиямиз тарихи ҳалқаримизнинг истиклол тарихи билан узвий боғлиқ эканини алоҳида таъқидлайди. Кейинги йилларда шаклланган кадриятлар, айниқса, Ватан химоячилари куни байрами ўзида истиклол руҳини, ҳалқаримиз асрлар давомида интилиб келган эзгу ғояларни мұжассам этиши, шу боис бу кунни биз учун энг улуғ, энг азиз айём бўйими. Мустақилик шодиёнаси каби умумиҳо ҳалқ байрами сифатида нишонлашимиз лозимлигига эътиборни қаратади.

Китобда бугунги кун-ижодкор зиёдлар,

Ислом КАРИМОВ
МИЛЛИЙ АРМИЯМИЗ-
МУСТАҚИЛИГИМЗИНГ.
ТИНЧ ВА ОСОИШИГА
ХАЁТИМИЗНИГ
МУСТАҲКАМ
ҚАФОЛАТИДИР

да миллий армиямиз сафиди хизмат қилаётган ҳарбийларимиз нафақат хисмонан бакувват, энг замонавий ҳарбий техника ва технологияларнинг сир-асорини пухта эгаллаган бўлиши, айни вактда юксак ақл-заковати, интеллектуал салоҳијати, мустахкам иродаси, ўз ҳалқига садоқати каби олижоноб хусусият ва

фазилатлари билан ажralиб туриши лозимлиги, бунинг учун эса Куролли Кучларимизда маънавий-маърифий ишларни кучайтириш зарурлиги алоҳида таъқидлайди. Бу вазифани бажариша эл-юртимизга фидойи ва садоқати, ҳақиқий ватанларвар, чукур билим ва катта ҳаёт таҳжисасига эга бўлган инсонларга, сиёсатшunos ва тарихчи олимлар, (ЎЗА).

«ЧИЛОНЗОР БУЮМ БОЗОРИ» ИШ БОШЛАДИ

Шу йилнинг 1 февралядан пойтактимизда «Чилонзор буюм бозори» очик турдаги акциядорлик жамияти иш бошлади.

Бу ерда ўтган йилнинг сентябрдан қайта қуриш, таъмиглаш, хижозлаш ва ободонлаштириш ишлари изчил амалга оширилди. Бозорда иккى ярим мингта савдо жойи ташкил этилиб, кўшимча доимий янги савдо шоҳобчалари барпо этилди, борлари қайта таъмилаанди. Бу ерда юқ саклаш хоналаридан иборат омборхоналар, умумий овқатланиш ва хизмат кўрсатиш пункtlари, автомобиллар учун мўлжалланган тўхташ жойлар ҳам мавжуд. Илгари «Отчопар буюм бозори»номи билан атаглан бозорнинг номи ҳам ўзгарди.

Таъмилаш ишларида савдо жойларини сотилидан инсанларга қараб лойиҳалаштириш, мұхандислик тармокларини қайта қуриш, санитария-гигиена мөъёлларни ва талбларига асосий эътибор каратиди. Янги ташкил этилган савдо жойларини ижарага олиш ҳуқуқини ким ошиди савдоси орқали соитиши ишлари ҳам амалга оширилди.

- Республикаимизда махаллий ҳом ашёдан товар ишлаб чиқарнишга рафтаглантириш, расталаримизни ўзимизнинг сифатли махсулотлар билан тўддирлиш, тадбиркорлик фаолиятини кўллаб-куватлашга катта эътибор берилмоқда, - деди «Чилонзор буюм бозори» акциядорлик жамияти бошқарувчи расиининг ўринбосари Шавкат Алимов. - Бу бозоримиз фаолиятини ташкил этишида ҳам баш мезонидир. Турғун савдо шоҳобчаларида мамлакатимиз вазирилик, концерн, уюшмаларига қарашли корхоналарда ишлаб чиқарилган маҳаллий озиқ-овқат, кийим-кечак, пойтабз, мебел каби махсулотларга кенг ўрин берилган.

«Чилонзор буюм бозори»нинг очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Баш вазирининг биринчи ўринбосари К.Тұлаганов, Баш вазир ўринбосари М.Усмонов, Тошкент шаҳар ҳокими Р.Шобайдархонов иштирок этди.

(ЎЗА).

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга таваллудининг 65 йиллиги муносабати билан ҳорижий давлатлар ва хукуматлар жамоати ташкилотлари раҳбарларидан кўплаб табрикномалар келинди.

Молдавия Республикаси Президенти Владимир Воронин, МДХ Ижроия кўмитаси Раиси - Ижрои котиби Юрий Яров, Шимолий Осетия-Алания Республикаси Президенти Александр Даҳохов, Америка Олий ислом кенгаси Раиси Шайх Муҳаммад Ҳишом Қаблоний, Ўзбекистон Республикаси «Қизилжонидметалолт» давлат концерни Раиси Николай Кунерский, «Нымонт Майнинг Корпорейшн» бошқарувчи Раиси, Баш ижрои директори Уэйн Мэрди, «Луқомъ» очик турдаги акционерлик жамияти президенти Вагиф Алексоров, Америка-Ўзбекистон савдо палатаси президенти Жеймс Корнелл, «Донавант Энтерпрайзис, Инк.» компанияси бошқарувчи Раиси Уильям Донавант, Конрад Аденеуар жамғармасининг Марказий Осиё мамлакатлари бўйича мухтор вакили Томас Кунце ўз табригини йўллади.

ТАКДИМОТ МАРОСИМИ

Тошкентда БМТнинг Болалар жамғармаси (ЮНИСЕФ) томонидан тайёрланган «Жаҳонда болаларнинг ахволи-2003» маърузасининг тақдимоти бўлиб ўтди. Ҳалқаро конвенцияга мувофиқ ушибу маъзуза хар ийли тайёрланни БМТга аъзом давлатларга тарқатилди. Унда жаҳонда таълим, болалар саломатлигига сақлаш, жамият ҳаётидаги иштироқи қандай эканлиги кўриб чиқилиди.

Мамлакатимизда иштиқолларнинг дастлабки иштиқолларидан оила, оналик ва балолар манфатларини химоялашга кеттибори мавзуда. Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 25 январдаги «Аёллар ва ўсиб келалётган авлод соғлигини мустаҳкамлашга доир кўшимча чора-тадбирлар тўғрисидаги карорига мувофиқ ўтган йили 430 мингдан ортиқ кам таъминланган оилаларнинг болаларни салоҳида иштироқида иштишадиган навбатдаги кўпиркларнинг йигина темир конструкциялари ортилган эди.

Озод РАЖАБОВ,
ЎЗА мухбари

Ўзбекистон Республикасининг «Ўзавтойўл» давлат акциядорлик концерни билан Афғонистоннинг Ҳалқ мағафатлари вазирлиги ўртасида имзоланган шартномада Термиз-Мозори Шариф-Шибирғон-Маймана-Ҳирот автомобили йўлини қуриш борасидаги келишув акс этирилган эди. Иккак мамлакат кўпиркларидан кўшини юрга худудида ушбу бунёдкорлик ишларига астойдил кириши.

террор хавфидан бутун дунёни тақрор-тақрор оғоҳ этган, балки үрушдан азият чеккан ҳалқка биринчилардан бўлиб инсонпарварлик ёрдами кўрсатсан, бошқаралар ҳам шундай килишга чорлаган, бунинг учун муайян шароити яратиб берган давлатdir.

Ўзбекистонлик йўлсозлар ваъдасининг ўстидан чиқмоқда

Афғонистон раҳбари Хамид Карзай 2002 йили Тошкентга келиб, Президент Ислом Каримов билан учрашганида, Ўзбекистон томони кўшини мамлакатдаги тикланиш ишларидаги бевосита ёрдам сифатида ўнта замонавий кўпирк куриб беришини ваъда килган эди. Автомобил йўллари ва кўпиркларнинг сўзлар билан якунлайди:

«Менинг эзгу орзум шуки, армиямиз ҳалқимиз, миллий армиямизнинг милий ишларидан кўшини ишларни информаси бўлган шундай давлаткор сўзлар билан якунлайди:

Мазкур анжумандида бўлар кетма-кет шаммалама кимларни бўлди. Тикланиш порти ва Хайратон порти ва Ҳайратон кутияни тантанали равишда очилиди. Маросимида ўзбекистонлик ишларни ҳам кетма-кет ташиб ўтилаётган инсонпарварлик юклиари фикримизнинг далилидир. Зоро, Ўзбекистон ҳалқи ва хукумати ҳар доим ўзимасига олган маҳбурияти вактида бажариш келган. Бундан кейин ҳам шундай бўйлаб колади.

Ўзбекистонлик ишларни ҳам кетма-кет шаммалама кимларни бўлди. Тикланиш порти ва Ҳайратон кутияни тантанали равишда очилиди. Маросимида ўзбекистонлик ишларни ҳам кетма-кет ташиб ўтилаётган инсонпарварлик юклиари фикримизнинг далилидир. Зоро, Ўзбекистон ҳалқи ва хукумати ҳар доим ўзимасига олган маҳбурияти вактида бажариш келган. Бундан кейин ҳам шундай бўйлаб колади.

Бу юздан кутияни тантанали равишда очилиди. Маросимида ўзбекистонлик ишларни ҳам кетма-кет ташиб ўтилаётган инсонпарварлик юклиари фикримизнинг далилидир. Зоро, Ўзбекистон ҳалқи ва хукумати ҳар доим ўзимасига олган маҳбурияти вактида бажариш келган. Бундан кейин ҳам шундай бўйлаб колади.

Бу юздан кутияни тантанали равишда очилиди. Маросимида ўзбекистонлик ишларни ҳам кетма-кет ташиб ўтилаётган инсонпарварлик юклиари фикримизнинг далилидир. Зоро, Ўзбекистон ҳалқи ва хукумати ҳар доим ўзимасига олган маҳбурияти вактида бажариш келган. Бундан кейин ҳам шундай бўйлаб колади.

Бу юздан кутияни тантанали равишда очилиди. Маросимида ўзбекистонлик ишларни ҳам кетма-кет ташиб ўтилаётган инсонпарварлик юклиари фикримизнинг далилидир. Зоро, Ўзбекистон ҳалқи ва хукумати ҳар доим ўзимасига олган маҳбурияти вактида бажариш келган. Бундан кейин ҳам шундай бўйлаб колади.

Бу юздан кутияни тантанали равишда очилиди. Маросимида ўзбекистонлик ишларни ҳам кетма-кет ташиб ўтилаётган инсонпарварлик юклиари фикримизнинг далилидир. Зоро, Ўзбекистон ҳалқи ва хукумати ҳар доим ўзимасига олган маҳбурияти вактида бажариш келган. Бундан кейин ҳам шундай бўйлаб колади.

Бу юздан кутияни тантанали равишда очилиди. Маросимида ўзбекистонлик ишларни ҳам кетма-кет ташиб ўтилаётган инсонпарварлик юклиари фикримизнинг далилидир. Зоро, Ўзбекистон ҳалқи ва хукумати ҳар доим ўзимасига олган маҳбурияти вактида бажариш келган. Бундан кейин ҳам шундай бўйлаб колади.

Бу юздан кутияни тантанали равишда очилиди. Маросимида ўзбекистонлик ишларни ҳам кетма-кет ташиб ўтилаётган инсонпарварлик юклиари фикримизнинг далилидир. Зоро, Ўзбекистон ҳалқи ва хукумати ҳар доим ўзимасига олган маҳбурияти вактида бажариш келган. Бундан кейин ҳам шундай бўйлаб колади.

Бу юздан кутияни тантанали равишда очилиди. Маросимида ўзбекистонлик ишларни ҳам кетма-кет ташиб ўтилаётган инсонпарварлик юклиари фикримизнинг далилидир. Зоро, Ўзбекистон ҳалқи ва хукумати ҳар доим ўзимасига олган маҳбурияти вактида бажариш келган. Бундан кейин ҳам шундай бўйлаб колади.

Бу юздан кутияни тантанали равишда очилиди. Маросимида ўзбекистонлик ишларни ҳам кетма-кет ташиб ўтилаётган инсонпарварлик юклиари фикримизнинг далилидир. Зоро, Ўзбекистон ҳалқи ва хукумати ҳар доим ўзимасига олган маҳбурияти вактида бажариш келган. Бундан кейин ҳам шундай бўйлаб колади.

Бу юздан кутияни тантанали равишда очилиди. Маросимида ўзбекистонлик ишларни ҳам кетма-кет ташиб ўтилаётган инсонпарварлик юклиари фикримизнинг далилидир. Зоро, Ўзбекистон ҳалқи ва хукумати ҳар доим ўзимасига олган маҳбурияти вактида бажариш келган. Бундан кейин ҳам шундай бўйлаб колади.

Бу юздан кутияни тантанали равишда очилиди. Маросимида ўзбекистонлик ишларни ҳам кетма-кет ташиб ўтилаётган инсонпарварлик юклиари фикримизнинг далилидир. Зоро, Ўзбекистон ҳалқи ва хукумати ҳар доим ўзимасига олган маҳбурияти вактида бажариш келган. Бундан кейин ҳам шундай бўйлаб колади.

Бу юздан кутияни тантанали равишда очилиди. Маросимида

СИФАТ БОР, КАФОЛАТ ҲАМ

«Тезинто» Ўзбекистон Германия кўшма корхонаси бинолар томини ёпишида ишлатиладиган ранги тунукалар ва темир асбобусуналар ишлаб чикариш борасида Марказий Осиё минтақасидаги ягона кўшма корхонадир. Бугунги кунда корхона маҳсулотлари ўзининг пишик ва мустаҳкамлиги, одатдаги тунукалардан анча енгиллиги, чиройли безаги билан харидорларга манзур бўлмоқда. Маҳсулотларнинг талай кисми хоригга ҳам экспорт килинмоқда.

(ЎЗА).

И.ХАСАНОВ
олган сурат.

Тажриба, ташаббус

ҚЎШМА КОРХОНА КАСАБА УЮШМА ТАШКИЛОТИ

Мамлакат иктиносидий кудратини юксалтирувчи энг муҳим масалалардан бирни хорижий инвестицияларни жалб этишидир. Чет эллик сармоядорлар билан ҳамкорликда иш олиб бораётган андижонлик тадбиркорлар қўшма корхоналар очиши бўйича қабул килинган давлат дастури ижросини лозим даражада таъминламоқдалар, дейиш мумкин.

Вилоятда саноат жадал суръатлар билан ривожланянати. Ҳар ийли ўнлаб янги турдаги рагобатбардош маҳсулотларни ишлаб чикариши ўзлаштирилмоқда. Вилоятда Жанубий Корея, АҚШ, Буюк Британия, Италия, Туркия, Чехия, Россия, Олонмия каби давлатларнинг фирма ва компаниялари билан ҳамкорликда тузилган 50 дан ортиқ кўшма корхоналар фаолият кўрсатмоқда. Улар томонидан миллиардлаб сўмлик маҳсулот ишлаб чикарилиб, жаҳон бозорига етказиб берилти.

Вилоят ҳокимлиги ва касаба уюшмалари кенгаши Бандлик дастурини амалга ошира бориб, меҳнат бозорини шакллантириш, ишсизликнинг бартарафи, этиши чоратадбирларини кўроқда. Бунда кўшма корхоналарнинг улуши, албатта, катта бўлаётган.

Тошкент авиация ишлаб чикариши бирлашмасининг Андижон менинка заводида янги йўналиш бўйича чигит экадиган сеялкалар тайёрланяпти. Жамоа раҳбарияти кўшимча иш турларини яратиб, 1200 дан ортиқ киши бекор колишининг олдини олди. Шунингдек, корхонамизда ҳалк иштимоли моллапарни ишлаб чикариши йўлга кўйилиб, 70 та янги иш ўрнини яратибди. Эндижонда ҳар хил ўрғозгор мебеллари, болалар велосипедлари, буюртчилар табораги асосан меттал ускуналар тайёрланяпти, - дейди касаба уюшма кўмитасининг ра-

иси Толибжон Аҳмедов. Ҳомаше ётишимаслиги туфайли Андижон кабель заводи тўхтаб колиши даражасига етган эди. Кўплаб малакали ходимлар ишдан бўшаб кетди. Завод ўрнида Ўзбекистон-Россия кўшма корхонаси автомобил ва саноат бўёклари ишлаб чиқарига ихтиослашган. Жамоа раҳбари З.Зулнов ва касабакўм раиси К.Хошимовларнинг ташкилотчилиги натижасида меҳнат муҳофазаси республика кўрик-тандовида голибликин эгаллади. Корхона цехларида сарножом-саршта, экологиг тоза муҳит яратилган. Ишчилар, инженер-техник ходимлар учун ҳамма кулийликлар бор.

Бундай ибратли ишлар «ЎзТонг-Хон» Ўзбекистон-Жанубий Корея кўшма корхонасида ҳам амалга оширилипти. Касабакўм раиси Раъонҳон Турсунованинг ҳикоя килишича, асосий маҳсулот - енгил автомобилларга ўринди. Бутловчи кисмлар келадиган яшиклар ташлаб ўборилмасдан стол, стул, диван, кресло ва бошқа кичик мебеллар ҳам тайёрланмоқда.

Бошлангич ташкилотлар меҳнаткашларнинг ижтимоий, иктиносидий ва ҳуқуқий манфаатларни кимон килишада жамоа шартномалари ва келиншувларининг тасвирланлигини оширимоқдалар. Кўшма корхоналарда меҳнат килаётган ҳар бир ходим касаба уюшмалари этибиорида. Улардан 4 нафари ноконуний ишдан бўшатилганлиги учун касаба уюшмаси аралашви билан кайта вазифасига тикиланди, уч нафари нафакалари ундириб берилди. 120 нафар ишчи-хизматчи, инженер-техник ходим сизматхонларда бўлиб, иш сифатини текшириш билан бирга, ходимларга яратиб берилган шарот, меҳнат ва техника хавфсизлиги тикилади.

Изат ҲИҚМАТОВ,
«Ишонч» мухбири.

ТУҚҚАНИДАН АФЗАЛ

— Россиядан келганимизда олия яшар кизалоқ эдим, — дейди сочлари қордек оқарган аёл. — Ота-онам хоки Мирзачўлда қолди. Тұрмуш ўртогимни ҳам шу ерга кўйдик. Фарзандларим ҳам қанот чикариши-ю, турли гўшаларга парвоз қилиб кетиши. Елғиз қолдим. Аммо бундан ўқинмайман. Тұққанимдан ҳам афзал ўғлим бор. Ислом Ибраҳим, Уста. Унинг меҳри билан тирикман.

Тақдирини шу заминга боғлаган бу кампирни кўчлилик миразободларни яхши билишади. Туман маркази Наврӯз кўргони бунёд бўлишига кўп хисса қўшган. Карагач ёғлизлиги билингиз қолди. Ана шу ўқсик куннарининг бирида унга олижаноб қабл сохиби Иброҳим Сойлов дуч келди. Кекса кампирни у ўз карамогига оли. Ҳам моддий, ҳам маънавий кўммагини ямади. Оқ ювии, оқ таради. Кекса аёл ҳам унга суюниб қолган. Кўрмаса согиради. Ҳомийлар, ҳокимлик совфа-саломлари ижтимоий таъминот бўлими ходимлари маддади узлуксиз. Аммо буларнинг барчаси Иброҳимни ўрни-

ни боса олмайди. Унинг «Бувижон» деб кириб келишининг ўзи хонадонини файзга буркайди. Кўнгил-кўнгилдан сув ичар, деб шуни айтсалар керак-да.

— Худудимизда 14 нафар ёлғиз, ўзглар карамогига муҳоткишилар бор, — дейди ижтимоий таъминот бўлими ходими Ус-

монқул Қаршибоев. — Уларга 9 хилдаги озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб берамиш. Шунингдек, уй ва томорқа юмушларига карашамиз. Уларини таъмлаймиз. Улар маҳалла оталинига ҳам олинган Ҳамқишлоқлари, кўни-кўншилари мунтазам хабар олиб турishiadi.

Туманда кексалар, ногиронларни кўллаш, уларга дастур доирасида кўмак бериш борасида кўплаб ҳайрии ишлар килинагапти. Ўтган ийли 10 нафар ногирон кўлтиқтаёй, 3 нафари ногирон кўлтиқтаёй, 12 нафари протез-ортопедия маҳсулотлари билан таъминланди. Ногиронлар куни муносабати билан

Шукронা

60 нафар кўнгли ўқисклар туман хокимигининг 160 минг сўмлик озиқ-овқат маҳсулотлари ва 20 нафари 7 минг сўмдан пул ва совғаларни олиши. Барча ногиронлар тибий кўрикдан ўтказилиб, сизатоҳларга бепул йўлланма ва дори-дармонлар билан таъминланди.

— Рўйхатга олинган 60 нафар кўзи ожиз, 16 нафар уруш, 5 нафар Чернобил ҳалокати, 12 нафар кафс-касаллари бўйича ногиронларга мунтазам хомиийлик маддади кўрсатишни йўлга кўйганимиз, — дейди Ногиронлар жамияти туман бўлими бошқаруви раиси Курол Норбоев. — Жамиятимиз пуллик хизмат турларини кўпайтириш, ер олиб даромад ортириши, орқали ногиронларга кўрсатилаётган ёрдамни янада кучайтириш чоратадбирларини кўрояти.

Истикболдаги йилнинг Обод маҳалла иили, деб аталиши бу борадаги ишлар кўлумини янада кенгайтиради. Бир сўз, билан айтганда, эзгуликка йўғрилган ишлар энди маҳаллаларда бўй кўрсатади.

Н.ШАМСИЕВ,
«Ишонч» мухбири.

Оролбўй аҳолиси ўз ҳаётида катор муаммаларни муваффакиятли ҳал этиб, максад сари дадил интилмоқда. Биз – тадбиркорлар ҳам республикамиз Президенти, ҳукуматининг қунақларни ёрдами ва мададини чукур хис этиб ўшаётимиз. Кимирилаган кир ошар, деганларидек, иктиносидий кўрсатичларни ийл сайн яхшилаша ўшаётимиз.

Кичик ва ўрта бизнес бозор иктиносидини барқарор ривожлантиришининг етакчи омилларидан бириди. Равшанки, давлатимиз раҳбари Коракалпоғистон республикаси Жўктори Кенгесининг нафарларни ташкилнишни чукур хис этиб ўшаётимиз. Кимирилаган кир ошар, деганларидек, иктиносидий кўрсатичларни ийл сайн яхшилаша ўшаётимиз.

юзасидан кўшма омилларни ишга солдилар. Кўплаб кичик ва ўрта корхоналар, дебон ҳамда фермер хўжаликлари ташкил этилди. Янгитдан тузилган 2669 та тизимла мўл-кўлчиликни таъминлаша ишига муносаба хисса кўша бошлади. Улардан 2428 таси миқдордаги маҳсулот хоригга экспорт килинди. Бу йил Россия Федерацияси билан ҳамкорликда ёрочни қайта кўшма корхонадан катта миқдордаги маҳсулот хоригга экспорт килинди. Бу йил Россия Федерацияси билан ҳамкорликда ёрочни қайта кўшма корхона ишга тушади.

Республикамиз Президентининг «Ўзбекистон иктиносидиётидан хусусий секторнинг улуши ва ахамияти тубадан ошириши берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш имконини берилмоқда.

Сунгит йилларда туман, хокимликлари, таъмилари, тадбиркорларнинг изчилиги жалб этиши манзуда оширилиши ишсизлик маҳмосини ҳам аста-секин ҳал этиш им

2003 йил
учун

ЖАМОА КЕЛИШУВЛАРИНИ ТУЗИШ БҮЙИЧА ТАВСИЯЛАР

1

ТАРМОҚ (ТАРИФ) КЕЛИШУВЛАРИ

Умумий қоидалар

- а) келишув қатнашчилари, келишувнинг амал қилиш доираси ва муддати;
- б) касаба уюшмалари ва уларнинг сайлаб қўйиладиган органларининг хукуклари;
- в) мақзур келишувга кўра меҳнаткашлар вакиллари, деб эътироф этиладиган, Халкаро меҳнат ташкилотининг 135-Конвенцияси муҳофазаси остига олинадиган, ўз фаолиятларини амалга ошириш учун ҳақ тўланадиган иш вактида фойдаланиш хукуқига эга бўлудиган, шунингдек интизомий жазо чоралари кўлланнишдан ва иш берувчи ташаббуси билан ишдан бўшатилишдан тегисида тарзда ҳимоя қилинадиган ходимлар тоифаларни белгилаш (меҳнати муҳофаза қилиш бўйича вакиллар, меҳнат низолари комиссияларининг аъзолари ва бошқалари);
- г) касаба уюшмаси аъзолик бадалларининг корхоналар бухгалтерияси орқали ушлаб қолиши ва касабакўм хисоб қарамага ўтказиши;
- д) ижтимоий шерхинчлини ривожлантириш, жамоа шартномаларини тузишга кўмаклашиш, меҳнат низоларини олдин олиш масалалари.

Меҳнат шартномаси, бандлик кафолатлари

- а) ходимларнинг касби, малакаси ва меҳнат шартномасига биноан тўға бандлигини таъминлаш;
- б) меҳнат шартномасини тузиш пайтида ходимларнинг қонунлар ва бошқа норматив хужжатлар билан белгиланган меҳнат хукуклари ва кафолатлари даражаси пасайтирилишига йўл қўймаслик борасидаги чорадабирлар;

3

Меҳнатга ҳақ тўлаш, кафолатли тўловлар ва компенсация тарзида тўловлар

- а) тармоқ бўйича ёнг кам ва ўртача иш ҳаки (кишлек хўжалиги товар ишлаб чиқарувчilari томонидан етишилган ва қайта ишланган кишлек хўжалиги маҳсулотлари билан амалга ошириладиган тўловларни мъълум фоиз билан чегаралаш, тўловнинг бугу шакли кўлланилганда ижтимоий сугурта ва касаба уюшмалари аъзолик бадалларни ўз вактида ўтказиши таъминлаш);

б) нархларнинг ўзгариб боришига, инфляция даражасига, келишувда белгилаб қўйилган кўрсаткичларнинг бажарилишига қараб меҳнатга ҳақ тўлашни тартибида солиси махсуз механизми (шу жумладан иш ҳаки тўлашини кечикирилганда ҳар бир кун унен пеңг хисоблагб чиқариши). Иш берувчининг айби билан ходимга ҳақ тўлаш белгиланган муддатларга нисбатан кечиканлиги учун иш берувчининг жавобгарлиги (шу жумладан моддий жавобгарлиги). 2003 йилда Пенсия жамгармасига ва касаба уюшмалари жамгармасига тўланадиган ажратмалар ставкалари (тегишли тарзда 2,3 ва 0,5 фоиз);

в) ёнг кам мидори қонун хужжатларида назарда тутиладиган компенсация тарзида кўшимча тўловлар;

г) хизмат сафари даврида ва кўйиб юриши билан боғлик ишларда, бошқа жойдаги ишга кўйиб боргандага, шунингдек ходимга тегиши мол-мұлқдан фойдаланганлик учун ҳаражатларни тўлаш шартлари ва тартиби;

д) тармоқ бўйича меҳнатга ҳақ тўлаш жамгармасининг тариф ва тарифга кўшимча кисмлари ўтасидаги мақбул нисбати;

е) меҳнатнинг янги нормалари, тариф сектаси ва ишбай баҳоларни касаба уюшма кўмитаси билан албатта келишиб олиш ва уларни жорий этиши тартиби;

ж) ишлаб чиқариш нормаси камайтирилган шахслар (ногиронлар, ёш ишчилар, ҳомиладор аёллар ва бошқа-

5

- таъминлаш борасида назоратни амалга ошириш;
- б) соғлом ва харф-хатарсиз меҳнат шароитларини таъминламайдиган ускунва ва технологияларни фойдаланишдан чиқариши борасида чора-тадбирлар кўриш;
- в) ишлаб чиқаришида содир бўлган ҳар бир баҳтиси ҳодиса бўйича маҳбубий тарзда суриштирув ўтказиши;
- г) ходимларга тармоқдаги ишлаб чиқаришида шикастланиш ва касб касалликларига чалиниш даражаси тўғрисидаги ахборот берил бориши таъминлаш;
- д) меҳнатни ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бўйича тармоқ қоида ва меъбрарини ишлаб чиқариши, шунингдек меҳнат шароитларини яхшилаш, ишлаб чиқаришдаги шикастланиш ва касб касалликларини олдини олиш бўйича аниқ дастурларни ишлаб чиқариши ва бажарилишини назоратта олиш борасида биргаликда амалга ошириладиган чора-тадбирлар;
- е) меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича марказлашган тармоқ жамгармасини таъсис этишига ва уни ишлатишга кўмаклашиш;
- ж) хавфсизлик техникаси ва ишлаб чиқариш санитарияси қоида ва меъбрарига жавоб бермайдиган янги ва таъмиридан чиқарилган корхоналар ва ишлаб чиқариш воситаларни фойдаланишга топшириши катъий тақиқлаш;
- з) нокуляй меҳнат шароитларida амалга ошириладиган ишлар рўйхати ва уларни бажаришда иш вактиниг майданни муддат;
- и) меҳнатни муҳофаза қилиш ва йўл ҳаракати хавфсизлиги бўйича тармоқ хизматини мустаҳкамлаш;
- к) хавфсизлик техникаси хоналари ишини ташкил қилиш, маҳсус адабиётлар, кўргазмали куроллар ва ташкилни техника ҳариди қилиш;
- л) жамоа шартномаларининг «Меҳнат муҳофазаси бўйича келишувлар» бажарилиши устидан назорат ўрнаштиш;
- м) меҳнатни муҳофаза қилиш ахволини, айниқса шикастланиш ўсиб бораётган ва харф тудрирадиган ишлаб чиқариши мавжуд корхоналарда, ҳар томонлама кўрикдан ўтказиши;
- н) меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича ойликларни, хавфсизлик кунларини, меҳнат шароитлari ва хавfсизлик техникаси ташкил этиши бўйича танловларни ташкиллаштириш;
- о) ходимларни сут, даволаш-профилактика озиқ-овқати, газли шўр сув, маҳсус кийим-бош, маҳсус пойаб-

7

- б) келишув бажарилишининг бориши тўғрисида тарафларнинг ўзаро ахборот алмашувини таъминлаш;

ҲУДУДИЙ КЕЛИШУВЛАР

Умумий қоидалар

- а) келишув қатнашчилари, келишувнинг амал қилиш доираси ва муддати;
- б) касаба уюшмалари ва уларнинг сайлаб қўйиладиган органларининг хукуклари.
- в) уз томонлама ҳамкорлини ривожлантириш, жамоа шартномаларини тузишга кўмаклашиш, мөхнат низоларини олдини олиш масалалари.

Меҳнат шартномаси, бандлик кафолатлари

- а) меҳнат шартномасини тузиш пайтида ходимларнинг қонунлар ва бошқа норматив хужжатлар билан белгиланган меҳнат хукуклари ва кафолатлари даражаси пасайтирилишига йўл қўймаслик борасидаги чора-тадбирлар;
- б) минтақавий «Бандлик» дастурини шакллантиришида ва меҳнат бозорида тенг шароитлarda рақобat қила олиладиган шахсларни ишга жойлаштириш учун ёнг кам иш жойларини ўрнитида тарафлар иштироқи;
- в) янги иш жойларини барпо этишининг аниқ параметрлари, ахолини иш билан таъминлаш соҳасидаги биринчи гапда ривожлантириладиган худудларни аниқлаш;
- г) ахолининг айрим гурӯхларни учун иш билан таъминлаш соҳасидаги кўшимча имтиёзлар;
- д) «Ахолини иш билан таъминлаш тўғрисида»ги конуннинг 20-моддасига биноан ахолини иш билан таъминлашга кўмаклашучи маҳаллий мувофиқлаштируви кўмитасини ташкил этиши ва унинг фаолиятини тартибида солиси масалалари;
- е) айрим тоифадаги ходимлар учун меҳнат шарт-шароитларini ўзgartirish, шунингдек келгусида ходимларни оммавий тарзда ишдан озод қилиниши хусусида иш берувчилар касабa уюшмалari кўмиталari билан олдини маслаҳатлашиб олиш маҳбубиятларini тартибида солиси;
- ж) меҳнат шартномасини иш берувчilar ташабbusi bilan bекor қiliшni kasab a uyoшmasi kўmитasi (ходимlарning бошқa vakiplik organlari) bilan olinadigan roziiligini olish.

9

- в) ходимларга хавfсиз иш услубларини ўргатиши, барча иш жойларини хавfсизлик техникаси бўйича йўрүкномалар билан таъминлаш, харф тудрирадиган обьектlara xizmat kўrsatuvchi xodimlari bartaraf etishi bўyicha qat’iy choralar kўriš;
- г) бевosita cezlar va iš žoyalariha xavfсizlik texnikasi talablarini tarfibot-tashvishot kiliši borasida;

д) меҳнатни муҳофazasi қiliş bўyichcha oйliklari, xavfсizlik kunnarini, mehнат sharoitlari va xavfсizlik texnikasi tashkiл этиши bўyichcha tanlovlarini tashkiлlaшtiриш;

е) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

з) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

и) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ж) iшlab chiqarišda iš žoyalariha attestasiyadagi utkasiši va mehнат sharoitlari axvolini pasportizasiya kiliš;

ГУЗИШ БҮЙИЧА ТАВСИЯЛАР

7

дэвр учун түланадиган кафолатли түловлар мөндори;

5.9. Ийл якунлари бүйича мукофотлаш, тақдирлаш тизимләри.

5.10. Күшмича имтиёзлар (овқатланиши арzonаштириш, ишга бориб-келишдаги транспорт харажатларини қоплаш ва хоказо).

VI. МЕХНАТ ШАРТНОМАСИ. БАНДЛИК КаFОЛАТЛАРИ.

6.1. Касби, малакасига ва меңнат шартномасига мувофиқ ходимларни түла-түкис иш билан таъминлаш.

6.2. Меңнат шартномасини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилишина фақатгина касаба уюшма күмитасига камида ики ой олдин етказиш.

6.6. Иш ҳажми камайганда, мулк шакли ўзгарганда иш жойлари ва кадрларни сақлаб келим максадида ишловчиларни иш берувчи хисобидан кайта тайёрлаш ва кайта ўқитишни ўштириш.

6.7. Ходимлар сони қискартирилаётганда:

а) ишдан бўшаган ходимларни иш билан таъминлаш учун цехлар, ижарали, кичик корхоналар барпо этишини кўзда тутиш;

б) вактинча ишлайдиган ходимларнинг сонини чегаралаш, ўриндошлини тақиқлаш, четда бажариладиган ишларни жамоанинг ўзига бериш;

в) ходимларнинг хоҳишига кўра уларга иш хақи сақланмаган холда қисқа муддатли таътиллар бериш;

г) қискартириш тўғрисидаги огохлантириш амал қилаётган даврда ходимнинг ўз хоҳиши билан меңнат шартномаси бекор қилинишини томонлар келишувига биноан огохлантириш муддатига мувофиқ келадиган пуллик компенсация тўлаш билан амалга ошириш;

д) ишга жойлаштириш ва бошқа касбга ўргатиш бўйича хизмат идоралари билан шартнома тузиш;

е) меңнат бозорида рақобат кила олмайдиган ходимларнинг штатлар қискартирилиши муносабати билан ишдан бўшталишига йўл кўймаслик;

ж) қискартириш ўтказилаётганда ишда колдириши учун афзаллик хукуки бериладиган ходимлар тоифалари;

6.8. Меңнат шартномаси томонларнинг мөддий жавобгарлиги. Иш берувчининг ходим кел-

тирган зарарни қоплаш тўғрисидаги даъвосидан воз кечиш холлари.

6.9. Тўлиқ мөддий жавобгарлик ҳакида шартнома тузиладиган ходимларнинг тоифалари рўйхати, шунингдек бевосита пул ёки товор бойликлари билан мумомала қиувчи ходимлар томонидан ишлар биргаликда бажариладиган бўлса, жамоа (бригада) мөддий жавобгарлиги жорий этилиши мумкин бўлган бўлнималарнинг рўйхати.

VII. ИШ ВАҚТИ ВА ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ

7.1. Ходимлар учун иш хафтасининг узунлиги (соат):

- нормал меңнат шароитларидаги ишларда банд бўлган ходимлар учун; (МК 115-моддасига биноан: 40 соатдан ортиқ бўлиши мумкин эмас)

- меңнат шароити нокулай ишларда банд бўлган ходимлар учун 15-сон иловада кетлириланг рўйхатга мувофиқ; (МК 117-моддасига биноан: 36 соатдан ортиқ бўлиши мумкин эмас)

- 16 ёшдан 18 ёшгача бўлган ходимлар учун; (МК 242-моддасига биноан: 36 соатдан ортиқ бўлиши мумкин эмас)

- 16 ёшга тўлмаган ходимлар учун; (МК 242-моддасига биноан: 24 соатдан ортиқ бўлиши мумкин эмас)

- I ва II гурӯҳ ногиронлари бўлган ходимлар учун; (МК 220-моддасига биноан: 36 соатдан ортиқ бўлиши мумкин эмас)

- алоҳида тусга ега бўлган ишларда ва меңнат шароити ўта зарарли ва ўта оғир ишларда банд бўлган ходимлар учун; (Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 11 марта таъсиси 133-сон қарорида кўрсантилган мөъжарлар)

- уч ёшга тўлмаган болалари бор, бюджет хисобидан молиявий жиҳатдан таъминланадиган ташкilotлар ва муассасаларда ишлайтган аёллар учун; (МК 228*-моддасига биноан: 36 соатдан ортиқ бўлиши мумкин эмас)

7.2. Ходимларни иш вақтидан ташкари вақтлардаги, кечки ва тунги вақтдаги, дам олиш ва байрам кунларидаги ишларни бажаришга жалб этиш тартиби.

7.3. Ходимлар турли гурухлари учун иш кунинг узунлиги.

7.4. Ходимларнинг илтимосига кўра унга тўлиқисиз иш вақти белгиланиши учун асослар рўйхати.

7.5. Иш вақтини жамлаб хисобга олиши кўллаш тартиби, шунингдек хисобга олиниадиган давр мобайнида ходимларга ҳар ойда тўланадиган иш хаки микдорини тенглаштиришга қаратилган чора-тадбирлар. Иш вақтини жамлаб хисобга олиша хисобга олиниадиган давр муддати (ої, чорак, ярим йил, йил).

7.6. Йиллик асосий ва йиллик асосий узайтириланг таътилларнинг энг кам муддати.

7.7. Кўшимча таътиллар олиши хукукини берувчи ишлар, қасблар ва лавозимлар рўйхати, кўшимча таътиллар муддати, уларни бериш тартиби ва шартлари.

7.8. Йиллик таътилларни олиши хукукини берадиган иш стажини хисоблаб чиқарышнинг алоҳида коидалари.

7.9. Табиий-иклим шароитлари оғир ва нокулай жойларда (хатто улар бундай жойларнинг Ўзбекистон Республикаси хукумати томонидан белгиланган рўйхатда кирмаган тақдирида ҳам) ходимларга йиллик кўшимча таътил бериши масаласи.

7.10. Йиллик таътиллар учун ҳақ тўлаш муддатлари.

9

7.11. Болали аёл ходимлар учун:

- болани парваришилаш таътиллари вақтини кейинги ҳақ тўланадиган йиллик таътил олиши хукукини берадиган иш стажига кўшиши шартлари;

- иккى ёшга тўлмаган болани овқатлантириш учун бериладиган танаффусларнинг аниқ муддати ва уларни бериш тартиби.

7.12. Ходимга иш ҳақи сақланмаган холда таътиллар бериш шартлари: Муддати иккى ҳафтадан кўп бўлган иш ҳақи сақланмаган холда бериладиган таътиллар вақтини хам йиллик асосий таътилини олиши хукукини берадиган меңнат стажига кўшиши шартлари.

7.13. Ходимларга оиласив сабабларга кўра, шунингдек ишлаб чиқаришдан ажралмаган холда таътил олайтган ходимларга, иш ҳақи сақланиб қолдириладиган кўшимча таътиллар (меңнат таътилини ташкири) бериш шартлари.

VIII. МЕҲНАТНИ МУХОФАЗА ҚИЛИШ

(Мазкур боб бўйича батасил тавсиялар билан газетамизнинг 6-саҳифасида танишасиз).

IX. МЕҲНАТ ИНТИЗОМИ

9.1. Ходимлар томонидан меңнат вазифалари бажарилишининг мавжуд меъёрий хужжатлар (менхат шартномалари, Устав, корхона кўлланмаси, ички тартиб қоидалари) асосида назорат қилиниши ва амалга оширилиши.

9.2. Ходимларни ишдаги муваффақиятлари учун рағбатлантириш турлари, уларни кўллаш тартиби, афзаллик ва имтиёзлар бериш.

9.3. Юбилей саналари ва пенсия ёшига етганда рағбатлантириш.

9.4. Ходимларнинг корхона (тармоқда)ги узуксиз меңнат стажи саналарни нишонлаш.

X. ИЖТИМОИЙ ИМТИЁЗ ВА КаFОЛАТЛАР

(Мазкур бобга киритилган ижтимоий тўловлар мөндорини Ўзбекистон Республикасида ўрнатилиш энг кам иш ҳақига нисбатан фонз хисобида режалаштириши максадга мувофиқ-дир).

10.1. Болали аёлларга бериладиган кўшимча имтиёзлар.

Молиявий имкониятлардан келиб чиқсан холда, аввали гилларда ўрнатилган қўйидаги имтиёзларни сақлаб қолиши мақсадга мувофиқ-дир:

- болалар дам олиш оромгоҳлари, санаторийларига йўлланмалар қўйматини кисман коплаш;

- ходимлар фарзандлари учун дарслуклар, ўкув анжомлари ва мактаб формасини харидлаш;

- ходимлар фарзандлари спорт секцияларида шуғуланишлари харажатларини қоплаш;

- болали аёлларга қискартирилган иш куни ёки кўшимча дам олиши хукукини таъминлаш;

- штатлар қискартирилганда болали аёлларга ишда колдиришида афзаллик бериш;

- корхона хисобидан туғиши таътилларини хомиладорликнинг 5-6 ойидан бошлаб бериш;

- 2 ёшдан 3 ёшгача фарзанди бор аёлларга хар ойда мөддий ёрдам кўрсатиш ва бошқа-лар;

10.2. Ходимларнинг турли гурухлари учун ижтимоий-маший имтиёзлар, кўшимча ижтимо-

ий сугурталаш, мөддий ёрдам кўрсатиш, тиббий хизмат кўрсатиш, дам олиш ва санаторий-курортларда даволаш, ўй-жой курилиши масалалари ва хоказо.

10.3. Мехнатни муҳофаза қилиш, иш вақти, таътиллар ва бошқа меңнат шартлари соҳасида ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар учун кўшимча имтиёзлар.

10.4. Тавлим мусассаларида ишлаб чиқарышдан ажралмаган холда ўқиб, ўқув режасини бажараётган ходимлар учун иш жойидан ҳақ тўланадиган кўшимча таътила тиши, қискартирилган иш ҳафтаси шароитида ишлаш ва бўлгани имтиёзлар.

10.5. 2003 йилнинг Обод махалла йили деб эълон қилиниши муносабати билан яқин атрофдаги махаллага ҳомийлик ёрдам кўрсатиш, бўш ўринларига махалла ўшларни жалб этиши низарада тутиш тавсия этилади.

XI. МАДАНИЙ-ОММАВИЙ, ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ-СОҒЛОМЛАШТИРИШ, СПОРТ ИШЛАРИ

11.1. Корхона, ташкилот ва муассасаларда маънавият ва маърифат хоналарни ташкил этиш, уларнинг мунтазам равишда фаолият кўрсатиши учун зарур шарт-шароит яратиб берниш.

11.2. Маданият ўйлари, саройлари ва клубларни маданият таътилларни оғир ишларда арофдаги махалла ҳомийлик шароитида ишлаб чиқарышни таъмирлаб бориши ва жиҳозлаш.

11.3. «Маънавият ва маърифат» хоналари,

клублар, маданият саройлари ва ўйларини Ўзбекистон Республикаси Президенти асарлари. Мустақиллик йилларида чоп этилган замоний адабиётлар (шу жумладан, «Миллий истиқол» fojasisi: асосий тушунча ва тамомлайтиклибаси) ҳамда плакатлар ва техник воситалар билан таъминлаш.

11.4. Маданият ўйлари, саройлари ва клублар учун хўжалик органлари хисобидан меъёрий даражада маблағлар ва штатлар ажратиш.

11.5. Уммухалқ ва қасбларни маданият таътилларни оғир ишларда арофдаги махалла ҳомийлик шароитида ишлаб чиқарышни таъмирлаб бориши.

11.6. Мехнат жамоаларида хўжалик органлари маблағларни хисобидан байрам совғалари билан таъмирлаш.

11.7. Мехнат жамоаларида хўжалик органлари маблағларни хисобидан жамоатни жартий тарбия-гимнастикасини жорий этиши.

11.8. Мехнат жамоалари ва ўкув юртларида жисмоний тарбия жамоаси ёки клубни тузишга эришиш. Уларда Республика Хукумати томонидан жорий этилган «Алломиши» ва «Барчиной» махсус тестлари меъёрий талабларнинг бажарилиши учун шароит яратиб берниш.

11.9. Мехнат жамоаларида хўжалик органлари маблағларни хисобидан жисмоний тарбия бўйича йўрикли лавозимини киритиш.

11.10. Мехнат жамоаларида ишлаб чиқариш гимнастикасини жорий этиши.

11.11. Корхона, ташкилот ва тасарруфидаги спорт иншоотларини зарур жиҳозлаш.</p

БИР-БИРИГА МАДАДКОР

Абдумутал Бекпұлатовни та-
содиған виляят шифохонасида
урчылт қолдым. Уч-түрт киши
бираға кетішағтган экан. Қуок
сұрашдык. Бу ерга одамларнинг
худа-бекұда көлмасликтарни
бilsam-да, кимни йўқламоқчи
еканларни сурштиридим.

Маълум бўлдики, бригада
механизатори холидан хабар
олиши келишган экан.

- Буларнинг бари бригада-
миз аъзолари, - деди Абдуму-
тал. - Шеригимизни шошилинч
операция килиш керак экан,
виляят касалхонасига йўллан-
ма беришибди. Шунга ахволи-
ни билмокчи бўлиб кеялпимиз.

Мен Абдумутал раҳбарлик
қилаётган бригадада иккى бор
бўлганман. Косонсои билан
Чуст туманлари ўртасида, бир
тарафи эса шундок кўшни Кир-
ғизистон билан туташ ерда
жойлашган. Очигини айтганди,
шароитлари ачна мурракаброқ.
Кўшни давлат худудида ўрнаш-
ган сув омборидан оби-хаёт
келсагина ҳосил бўлади. Шу
боис боғлар ва экинзорларда
кatta қўйинчилкларни енгib
тишириди.

- Биз ўнга яқин сувчи, ме-
ханизатор ва пурратчилар эрта
баҳордан дала шийпонига
кўчиб чиқамиз, - деганди ёз
ўрталарида борганимизда.

— Козонимиз битта. Кеч куз ва
кўклам пайтидан бир оила фар-
зандларидек кечакундуз бирга-
лика мекнат қиласиз. Узум хом-
тагидан бошлаб ток остини юм-
шатиш, озиқлантириш, ҳашорат-
га қарши кураш, ҳуллас, хосил
пишиб етгунига қадар барча
юмушларни елкам-елка бажара-
миз. Муҳими, ўлчаб берилган
сувнинг бир томчисини хам ис-
роф кимасдан фойдаланамиз.

Косонсои туманидаги точклик
ва боғдорчилик ихтисослашган
«Шарқ ўлдузи» ширкат хўжали-
гига қарашла ушбу бригаданинг
экин майдонлари хам қадимдан
куш учса қаноти, одам юрса оёғи
куяди деб таърифланган Нов
даштларида жойлашган. 36 гект-
ар токзордан 60 центнердан
узум олинаётган бўлса, худди
шундай шароитда 10 гектар ерда
картошка ва пиёз, 20 гектар
майдонда фалла етишириялти.

Анчадан бери учрашмагани
тишириди боис оёқ устиди туриб
бўлса да ўтган ўйл натижалари-
ни сурштириди.

- Галлачиликдан 40 центнер-
дан ошириб хирмон кўтардик, -
дека жавоб қайтарди сухбатдо-
шим. - Узум тайёрлаш режаси-
ни эса хўжаликда биринчилар
қаторида бажардик. Хабарингиз
бор, мавжуд токзорларни пур-
ратга тарқатганимиз. Қишлоқ
хўжалигида бу усол дуруст нати-
жа беряпти. Аширу Исмоилова,

Собира Раҳимбоева, Абдусамад
Кучиевлар гектаридан 65-70
центнерни маррани эгаллаб,
юкори кўрсаткичларга эришил-
лар. Уларнинг ҳар бири 250-300
минн сўмдан даромад килишиди.

— Даромадга яраша буромад,

Бор бўл, оқибат!

деганларидек, ишчилар мекнат
қилиши баробарида дам олиб ҳор-
дик чиқариши хам яхши били-
шади, - деб сўзини давом эти-
ради у. - Жумладан, бригадамиз-
да узоқ йиллар сувчилик қилган
Салимбоя тоносидаги «Ну-
роний» сиҳатоҳида дам оляпти.
Яна бир аъзомиз туман қасалхона-
сида даволаняпти. Баҳонада
ҳар иккисини ҳам кўриб келаяп-
миз. Бизда шунақа, кимки тоби
қочса ёки ёрдамга муҳтоҳ бўлиб
котгуда бўлса, жамоа бўлиб ха-
бар олишина ташкил этганимиз.
Шунингдек, биронтаси иморат
куриб, тўй ёки бирон бир марс-
сим ўтказидиган пайтда кўлдан
келганича кўмлашамиз. Шу бо-
исданни, далада иш ҳар қанча ку-
чайб кетгандам ҳеч ким ноли-
майди. Бошқача айтганда, ҳами-
ша бир-биримизга тиргак ва ел-
кадошлигимиз боис ҳеч ким кий-
ничилек сизмайди.

Обиджон ЖУМАНАЗАРОВ,
«Ишонч» мухбири.

Багрикенглик, меҳр-саҳоват, мухтоҷларга
ёрдам кўрсатиш азалдан ҳалқимизга хос
бўлган фазилатлар хисобланади. Бинобарин,
бугунги кунда мамлакатимизда кам таъмин-
ланган оиласлар, якка-ёлгиз кариялар, уму-
ман, ёрдамга мухтоҷлар кучли ижтимоий
химояга олинган. Ҳусусан, Чернобоб фожиа-
сини бартараф этишида катнашгандар ҳукума-
тимиз томонидан белгиланган бир талай им-
тиёзлардан фойдаланиб келишмокда.

Туманимизда исти-
комат килаётган Чер-
нобоб ҳалқати кат-
нашчиларига хам им-
кон қадар меҳр-муруv-
ват ва хайрия ёрдам-

сўз, моддий ёрдам
хам кўнгли ўқсиклар-
га катта мадад бўла-
ди. Масалан, 2002
йилда хайрия сифати-
да тақдим этилган
«Туркестон» сарой-
даги концертга, Ўзбек
Миллий академик тे-
атри ва Муқими те-

КАТТА МАБЛАҒ ТЕЖАЛАДИ

Бухоро Давлат уни-
верситети профессори
О.Ериев раҳбарлигидаги
тадқиқчиларнинг
маҳаллий хомашдён
тўқимачилар саноати
учун полимер матери-
аллар олиш ва улар-
нинг технологиясини
ишлаб чиқиши бора-
даги лойиҳаси Республика
фен макази томонидан
юқори баҳоланди.
Лойиҳани амалга оши-
риш учун 15 миллион
сўмлик грант ажратил-
ди.

Давлат буюртмаси
маҳомин олган бу тад-
қиқот жуда катта аҳам-
иятта молик. Негаки, «Бу-
хоротекс» хиссасдорлик
жамиятида газламалар-
ни охорлаш ва гул бо-
сиша қўлланилаётган
композицияни материал-
лар ҳозиргача хориждан
сотиб олинмоқда.

Бухоро Давлат универ-
ситети тадқиқчилиари
маҳаллий хомашдён ажра-
тилган 200 та чип-
та жамиятимиз аъзо-
лари руҳини анча
кўтгарди.

Мустақиллик йилла-
рида мамлакатимизда
кўплаб иктиносидаги са-
воботалаб ташкилотлар
ката миннатдорчилик билди-
риши хоҳлардим.

Ағасуся, меҳр-муруv-
ват кўрсатидиган са-
воботалаб ташкилотлар
старли деб айтольмай-
миз. Шу учун ҳам айни
пайтда чернобилчилар
ва уларнинг оиласлари-
га маддий-маънавий
ёрдам кўрсатиш кано-
атланарли дараражада
эмас. Айниска, Черно-
бил ҳалқатидан вайрон
бўлган шаҳарни қайта
тиглашда соғлигини
йўқотиб, ногиронлик
нафақасига чиқарилган
маблағларни жамиятимиз
хисобига ўқазиб туришибди.

Хомийликдан топил-
ган ушбу маблағларни
хисобидан жамиятимиз
аъзоларини имко-
ният дараражасида тур-
ли байрамларда ози-
коват маҳсулотлари ва
совға-саломлар билан

ҲОМИЙЛАР САФИ КЕНГАЙСА...

Ёўқлаб турибимиз. Шу
ўрининда, биз учун ёрда-
мини дариф тумтаёғтган
ташкилотларга катта
миннатдорчилик билди-
риши хоҳлардим.

Ағасуся, меҳр-муруv-
ват кўрсатидиган са-
воботалаб ташкилотлар
старли деб айтольмай-
миз. Шу учун ҳам айни
пайтда чернобилчилар
ва уларнинг оиласлари-
га маддий-маънавий
ёрдам кўрсатиш кано-
атланарли дараражада
эмас. Айниска, Черно-
бил ҳалқатидан вайрон
бўлган шаҳарни қайta
тиглашда соғлигини
йўқотиб, ногиронлик
нафақасига чиқарилган
маблағларни жамиятимиз
хисобига ўқазиб туришибди.

Хомийликдан топил-
ган ушбу маблағларни
хисобидан жамиятимиз
аъзоларини имко-
ният дараражасида тур-
ли байрамларда ози-
коват маҳсулотлари ва
совға-саломлар билан

Озгина меҳр, илиқ

ишилди. Йилида йиллик таътил
уларнинг мазкур ўқув
юргита ишга кирган
вақтидан қатъи назар
ҳақиқий ишлаган вак-
тига мутаносиб ра-
вишда ҳак тўлаган
холда ёзги таътил дав-
рида тўлиқ берилади.

Таътил ҳар йили, шу
таътил берилётган
иш йили тугағунга
қадар берилиши ло-
зим.

Ишлаб чиқариш ту-
сидағи сабабларга
кўра жорий йилда таъ-
тилни тўлиқ бериш им-
кони бўлмаган алоҳи-
да ҳолларда, ходим-
нинг розилиги билан
тавтилнинг ўн иккиси
кунидан ортиқ бўлган
қисми кейнинг иш
хуқуқларига оғиз-
кини албатта таътилни
тозалашади.

Шунингдек, 18 ёшга
тўлмаган ходимларга
йиллик таътилни бер-
маслик тақиқланади.

Йиллик асосий таътил
ииккини ва ундан
кейнинг иш йиллари
учун таътиллар жадав-
лига мувофиқ иш йи-
лининг исталган вак-
тида берилади.

Саволларингизга ЎзКУФКинг ташкилий ишлар бўлими мудири Валижон КОЧКАРОВ жавоб беради

**САВОЛ: 1. Касаба уюшмалари аъзоларига
кандай имтиёзлар бор?**

**2. Аъзолик бадалини тўлаш мажбурийи
ёки йўқми?**

**3. Соғломлаштириш масканларига йўллан-
ма олиш учун каерга ва кимга мурожаат
килиш керак?**

Абдимумин ЭШМУРОДОВ,
Нарпай тумани

«Галаба» ширкат хўзалиги.

ЖАВОБ: 1. Узбекистон
касаба уюшмалари Федер-
ациясига бирлашган касаба
уюшмалари Низомидаги касаба
уюшмалари аъзоларининг
хуқуқлари белгилаб берил-
ган. Унга асосан касаба
уюшмалари аъзоларидан
муносабатларни беради.

2. Аъзолик бадалини тўлаш мажбурийи
ёки йўқми?

3. Соғломлаштириш масканларига йўллан-
ма олиш учун каерга ва кимга мурожаат
килиш керак?

ЖАВОБ: 1. Касаба уюшмалари аъзоларидан
муносабатларни беради.

2. Аъзолик бадалини тўлаш мажбурийи
ёки йўқми?

3. Соғломлаштириш масканларига йўллан-
ма олиш учун каерга ва кимга мурожаат
килиш керак?

ЖАВОБ: 1. Касаба уюшмалари аъзоларидан
муносабатларни беради.

2. Аъзолик бадалини тўлаш мажбурийи
ёки йўқми?

3. Соғломлаштириш масканларига йўллан-
ма олиш учун каерга ва кимга мурожаат
килиш керак?

ЖАВОБ: 1. Касаба уюшмалари аъзоларидан
муносабатларни беради.

2. Аъзолик бадалини тўлаш мажбурийи
ёки йўқми?

3. Соғломлаштириш масканларига йўллан-
ма олиш учун каерга ва кимга мурожаат
килиш керак?

ЖАВОБ: 1. Касаба уюшмалари аъзоларидан
муносабатларни беради.

2. Аъзолик бадалини тўлаш мажбурийи
ёки йўқми?

3. Соғломлаштириш масканларига йўллан-
ма олиш учун каерга ва кимга мурожаат
килиш керак?

ЖАВОБ: 1. Касаба уюшмалари аъзоларидан
муносабатларни беради.

2. Аъзолик бадалини тўлаш мажбурийи
ёки йўқми?

3. Соғломлаштириш масканларига йўллан-
ма олиш учун каерга ва кимга мурожаат
килиш керак?

ЖАВОБ: 1. Касаба уюшмалари аъзоларидан
муносабатларни беради.

2. Аъзолик бадалини тўлаш мажбурийи
ёки йўқми?

3. Соғломлаштириш масканларига йўллан-
ма олиш учун каерга ва кимга мурожаат
килиш керак?

ЖАВОБ: 1. Касаба уюшмалари аъзоларидан
муносабатларни беради.

2. Аъзолик бадалини тўлаш мажбурийи
ёки йўқми?

3. Соғломлаштириш масканларига йўллан-
ма олиш учун каерга ва кимга мурожаат
килиш керак?

Ибрат

**Мамлакат тараккиёти. Ватан равнеки ёш ав-
ло онги ва тафаккурига, билим ва малакаси,
бой маънавиятига чамбарчас болгидир. Шу боис
маънавий-маърифий хаётнинг бош бўғини бўлган
халқ таълими тизимиши ислоҳ килини мамлака-
тимизда амалга оширилаётган ислоҳотларнинг
устувор йўналишларидан бирига айланган.**

Косон тумани халқ таълими бўлимiga қарашли таълим-тарбия ишлари Мирзо Улугбек номли ихтиослашган макtab-интернат ўзининг ну-
фузли ўрнiga эга. Зоро, бундада карий ўй ийл ав-
вал ташкил этилган макtab-интернат нафақат тумандада, балки вилоятда ҳам ну-
фузли таълим маскандаридан бирисанади. Бу ерда таълим-тарбия ишлари «Таълим тўғрисида» ги Ко-
нун ҳамда Кадрлар тайёрлаш Милли дастурининг юқсак талабларига хамоҳонга тарафда олиб борилмоқда.

1996 йилда куриб битка зилган замонавий бингона эга билим маскандада ўкувчи-шарифлар учун барча шартшарот мавжуд. Тулини жи-
хозланган 20 та фан, 3 та компютер хамда 2 та лин-
гелефон хоналари, спорт зали
ва майдончалари, мажлислар
зали, кутубхона, шунингдек, 280 ўрнини
ёткохона ўкувчиларнинг етарили даражада билим
олишлар учун хизмат кильмоқда.

Айни пайтда билим мас-
кандада республикаизминг уч
вилоятидан келган 446 нафар иктидорли ўғил-қиз
физика-математика, биология,
экология ва ихтиимиётни
йўналишлар бўйича таълим олмоди. Уларга халқ таъли-
ми аълочиси, таърибали педагог Зайнаб Дўстёрова
рахбарлигидаги 62 нафар юқори
юқори ўкувчиларни таълимни
бесамар кетмайтири. Масалан,
йтган ўкув ўйлида фан олимпиадаларининг республика
бошкичида 2 нафар, вилоят
бошкичида эса 20 нафар ўкувчи
муваффакияти иштирок этилди.
Жумладан, Азamat Шарипов, Нурбек
Халимов, Фазлидин Остонов, Илес Исломовлар фан
олимпиадаларидан юқсак нати-
жаларга эришилар. Шунингдек,
Лазиз Холиков, Адҳам Мўминов, Улмас Ҳақбердиев,
Ҳамид Амруллаев, Акмал Ти-
лаков, Фарруҳ Йўлдошев, Абдулазиз Норкулов сингари
ўкувчилар «Умид ниҳоллари»
спорт мусобакаларида туман,
вилоят шаъни муносиб химоя
килган булсалар, Шерзод Дўстёров республика

маскадада туман прокуратура-
си, иккя ишлар ҳамда мудо-
фаа ишлари бўлнимлари хо-
димлари иштирокида жонни
мурокотлар, учрашувлар
ўтказилмоқда. Гурухларда
эса ҳар ойда «Устоз-шогирд-
ота-она» йилиги очик му-
локот тарзида ташкил этила-
пти. Бундан ташқари, «Ва-
тан остонондан бошланади»,
«Ватан саждагоҳи каби мукад-
дасдир», «Соф танда — соф
акъл», «Қариси бор уй — файз-
ли хонадон», «Ўз ўйнинг
ўзинг асрар!», «Томчи сувда
хәёт жилоси» каби мавзулар-
даги катор маънавий-маъри-
фий тадбирлар хам ўкувчи-
ларда катта кизиқиши ўйго-
мокда. Шу ўринда, шубъ тад-
бирлар самараси ўларко,
хозиргача ўкувчилар ўртаси-
да биронро ҳам хукукбизар-
лик хотали содир этилмаган-
лигини таъкидлаш лозим.

— Нокаматларика йўй-
манг-у, кўлга кириатётган
ютукларимиз замонида жа-
моамиздаги ижодкорлик ми-
ти, изланышлар самараси
ётиби, - дейди макtab-ин-
тернат директори Зайнаб Дўстёрова. — Колаверса,
ахида жамоамизнинг бугунги
кун талаблари — омилкор-
лик, ишбилиармонлик билан
иш юритиши ҳам муваффак-
иятлар олими бўлмоқда.

Дарҳакиат, даро самара-
дорлигини ошириш маскади-

да амалга оширилаётган ўзи-
га хос изланишлар ўз сама-
расини бермоқда. Масалан,
билим маскандада уч йилдан
бўён ўкувчilar умумий йи-
лини тавсия этган ҳамда
вилоят ҳалқ таълими бош-
кармаси томонидан маъку-
лум, 60-70 кишини эса ма-
сумий иш билан таъминла-
ди. Бу борадаги ишлар из-
чилик давом этирилмоқда.

Масалан, якндан «Тикуви-
лик» ва «Каштацилик» гурух-
лари очишиб, 25 нафар хо-
тичи тизига янги касб сир-
ти ўргатилди. Айни пайтда
улар корхона цехларида
ишламоқдалар.

Корхона ҳар иили макtab-
интернат билан шартнома-
тиб, ўз фойдасидан 50-
60 фоизгача маблағни ўкувчи-
ларни мухофазалашга сарфламоқда. Кам таъминланган оиласлар фарзанд-
ларини кўллап-куватлаш ҳам асосий ётиборда. Чу-
нончи, интернатни битирган
анча шундайдан оиласлар фар-
зандларидан беш нафари-
нинг олий ўкув юртларида
ўқиши учун 1 миллион 900
минг сўм маблағ ажратили-
ди. Кичик корхона ёрдами
билан макtab-интернат би-
носининг томлари ва иситиши
тармоли тўлиқ таъмирланиб,
янги ошхона курилди. Шун-
нингдек, тумандаги «Орез»
бошлар болгарчага гимназияси
макtab-интернат оталифига
олинган. Богчага доимий
кўмак берни келинмоқда.
Масалан, қиши мавзуми ара-
фасида бочга биноси томи
ва иситиши тармоли кичик
корхона маблағи хисобидан
тўлиқ таъмирдан чиқарилди.

Шунни алоҳида таъкидлаш
жоизи, тадбиркорликни ри-
вожлантириш, таълими тизи-
миди иктисоли тизим ярати-
ши, сармоядан ташкири
маблағ топилиши борадаги
Вазир Махкамаси қаро-
рини бажариш маскадида
интернат кошида ташкил
етилган «Азамат» кўп тармол-
ли ишлаб чиқариш кичик
корхона айни кунларда му-
ваффакияти билан фарзанд-
ларни ўқишини ўз ишлаб
чиқариш, савдо-маший хиз-
мат кўрсатиш сингари тар-
мокларни ривожлантириш
орқали 20-25 кишини дои-

— Хулас, макtab-ин-
тернатда ўрганса арзидиган
ишлар талайланбиз. Омилкор
рахбар бошлиғидаги ахил
жамоа бундай хайрли ва
масъулиятни ишларни янада
катьяйт, эўр иштиёқ
билан давом этириш ниятида.
Жумладан, Обод ма-
хalla ҳилида амалга оши-
рилиши лозим бўлган тад-
бирлар режаси ишлаб чи-
китган. Ўйламизи, мак-
tab-интернат жамоаси ёш
авлод камолоти ўйлидаги
изгу ишларни муваффакия-
ти билан давом этиради.

НУРБЕК,
Камол ОЛЛОЁР,
«Ишонч» мухбири.

лари учун катта имкониятлар
яратмоқда. Масалан, макtab-
интернат ўкувчилари — Ис-
мат Кобулов ва Акмал Дўстё-
рекарди. Кашрии Даъва универси-
тети ҳамда Муҳандислик-
инstitutiёт инсти тутида шар-
тнома асосида ишлаб, ўкув-
чилар билан илмий ишлар
олиб боришияти. Дарвоке,
И. Кобуловнинг биология, тупроқшунослик, А. Дўстё-
рекарди физика соҳасидаги
таддикотлари илмий жа-
матчилик ётироғига сазовор
бўлмоқда.

Жонкуяр, таълбачан ва би-
лимидон ўкувчи-мураббий-
ларнинг заҳматли мекнати
бесамар кетмайтири. Масалан,
йтган ўкув ўйлида фан олимпиадаларидан
республикаизминг учни
вилоятидан келади. Айника
да, таълим-тарбия ишлари
маскандада ўкувчиларни
вилоятидан келади. Уларга
халқ таълими аълочиси, таъри-
бали педагог Зайнаб Дўстёрова
рахбарлигидаги 62 нафар юқори
юқори ўкувчиларни таълимни
бесамар кетмайтири. Масалан,
Лазиз Холиков, Адҳам Мўминов, Улмас Ҳақбердиев,
Ҳамид Амруллаев, Акмал Ти-
лаков, Фарруҳ Йўлдошев, Абдулазиз Норкулов сингари
ўкувчилар «Умид ниҳоллари»
спорт мусобакаларида туман,
вилоят шаъни муносиб химоя
килган булсалар, Шерзод Дўстёров республика

зилган замонавий бингона эга билим маскандада ўкувчиларни
вилоятидан келади. Уларга халқ таълими аълочиси, таърибали
педагог Зайнаб Дўстёрова
рахбарлигидаги 62 нафар юқори
юқори ўкувчиларни таълимни
бесамар кетмайтири. Масалан,
Лазиз Холиков, Адҳам Мўминов, Улмас Ҳақбердиев,
Ҳамид Амруллаев, Акмал Ти-
лаков, Фарруҳ Йўлдошев, Абдулазиз Норкулов сингари
ўкувчилар «Умид ниҳоллари»
спорт мусобакаларида туман,
вилоят шаъни муносиб химоя
килган булсалар, Шерзод Дўстёров республика

зилган замонавий бингона эга билим маскандада ўкувчиларни
вилоятидан келади. Уларга халқ таълими аълочиси, таърибали
педагог Зайнаб Дўстёрова
рахбарлигидаги 62 нафар юқори
юқори ўкувчиларни таълимни
бесамар кетмайтири. Масалан,
Лазиз Холиков, Адҳам Мўминов, Улмас Ҳақбердиев,
Ҳамид Амруллаев, Акмал Ти-
лаков, Фарруҳ Йўлдошев, Абдулазиз Норкулов сингари
ўкувчилар «Умид ниҳоллари»
спорт мусобакаларида туман,
вилоят шаъни муносиб химоя
килган булсалар, Шерзод Дўстёров республика

зилган замонавий бингона эга билим маскандада ўкувчиларни
вилоятидан келади. Уларга халқ таълими аълочиси, таърибали
педагог Зайнаб Дўстёрова
рахбарлигидаги 62 нафар юқори
юқори ўкувчиларни таълимни
бесамар кетмайтири. Масалан,
Лазиз Холиков, Адҳам Мўминов, Улмас Ҳақбердиев,
Ҳамид Амруллаев, Акмал Ти-
лаков, Фарруҳ Йўлдошев, Абдулазиз Норкулов сингари
ўкувчилар «Умид ниҳоллари»
спорт мусобакаларида туман,
вилоят шаъни муносиб химоя
килган булсалар, Шерзод Дўстёров республика

зилган замонавий бингона эга билим маскандада ўкувчиларни
вилоятидан келади. Уларга халқ таълими аълочиси, таърибали
педагог Зайнаб Дўстёрова
рахбарлигидаги 62 нафар юқори
юқори ўкувчиларни таълимни
бесамар кетмайтири. Масалан,
Лазиз Холиков, Адҳам Мўминов, Улмас Ҳақбердиев,
Ҳамид Амруллаев, Акмал Ти-
лаков, Фарруҳ Йўлдошев, Абдулазиз Норкулов сингари
ўкувчилар «Умид ниҳоллари»
спорт мусобакаларида туман,
вилоят шаъни муносиб химоя
килган булсалар, Шерзод Дўстёров республика

зилган замонавий бингона эга билим маскандада ўкувчиларни
вилоятидан келади. Уларга халқ таълими аълочиси, таърибали
педагог Зайнаб Дўстёрова
рахбарлигидаги 62 нафар юқори
юқори ўкувчиларни таълимни
бесамар кетмайтири. Масалан,
Лазиз Холиков, Адҳам Мўминов, Улмас Ҳақбердиев,
Ҳамид Амруллаев, Акмал Ти-
лаков, Фарруҳ Йўлдошев, Абдулазиз Норкулов сингари
ўкувчилар «Умид ниҳоллари»
спорт мусобакаларида туман,
вилоят шаъни муносиб химоя
килган булсалар, Шерзод Дўстёров республика

зилган замонавий бингона эга билим маскандада ўкувчиларни
вилоятидан келади. Уларга халқ таълими аълочиси, таърибали
педагог Зайнаб Дўстёрова
рахбарлигидаги 62 нафар юқори
юқори ўкувчиларни таълимни
бесамар кетмайтири. Масалан,
Лазиз Холиков, Адҳам Мўминов, Улмас Ҳақбердиев,
Ҳамид Амруллаев, Акмал Ти-
лаков, Фарруҳ Йўлдошев, Абдулазиз Норкулов сингари
ўкувчилар «Умид ниҳоллари»
спорт мусобакаларида туман,
вилоят шаъни муносиб химоя
килган булсалар, Шерзод Дўстёров республика

зилган замонавий бингона эга билим маскандада ўкувчиларни
вилоятидан келади. Уларга халқ таълими аълочиси, таърибали
педагог Зайнаб Дўстёрова
рахбарлигидаги 62 нафар юқори
юқори ўкувчиларни таълимни
бесамар кетмайтири. Масалан,
Лазиз Холиков, Адҳам Мўминов, Улмас Ҳақбердиев,
Ҳамид Амруллаев, Акмал Ти-
лаков, Фарруҳ Йўлдошев, Абдулазиз Норкулов сингари
ўкувчилар «Умид ниҳоллари»
спорт мусобакаларида туман,
вилоят шаъни муносиб химоя
килган булсалар, Шерзод Дўстёров республика

зилган замонавий бингона эга билим маскандада ўкувчиларни
вилоятидан келади. Уларга халқ таълими аълочиси, таърибали
педагог Зайнаб Дўстёрова
рахбарлигидаги 62 нафар юқори
юқори ўкувчиларни таълимни
бесамар кетмайтири. Масалан,
Лазиз Холиков, Адҳам Мўминов, Улмас Ҳақбердиев,
Ҳамид Амруллаев, Акмал Ти-
лаков, Фарруҳ Йўлдошев, Абдулазиз Норкулов сингари
ўкувчилар «Умид ниҳоллари»
спорт мусобакаларида туман,
вилоят шаъни муносиб химоя
килган булсалар, Шерзод Дўстёров республика

зилган замонавий бингона эга билим маскандада ўкувчиларни
вилоятидан келади. Уларга халқ таълими аълочиси, таърибали
педагог Зайнаб Дўстёрова
рахбарлигидаги 62 нафар юқори
юқори ўкувчиларни таълимни
бесамар кетмайтири. Масалан,
Лазиз Холиков, Адҳам Мўминов, Улмас Ҳақбердиев,
Ҳамид Амруллаев, Акмал Ти-
лаков, Фарруҳ Йўлдошев, Абдулазиз Норкулов сингари
ўкувчилар «Умид ниҳоллари»
спорт мусобакаларида туман,
вилоят шаъни муносиб химоя
килган булсалар, Шерзод Дўстёров республика

зилган замонавий бингона эга билим маскандада ўкувчиларни
вилоятидан келади. Уларга халқ таълими аълочиси, таърибали
педагог Зайнаб Дўстёрова
рахбарлигидаги 62 нафар юқори
юқори ўкувчиларни таълимни
бесамар кетмайтири. Масалан,
Лазиз Холиков, Адҳам Мўминов, Улмас Ҳақбердиев,
Ҳамид Амруллаев, Акмал Ти-
лаков, Фарруҳ Йўлдошев, Абдулазиз Норкулов сингари
ўкувчилар «Умид ни